

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 18P/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820201176
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820201176.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Zuzanou Kotríkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. Z., narodený XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: Z. B., narodená X.X.XXXX, bytom C., XX. augusta XX/X, občan SR a otca: M. Z., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom O. A., prechodne bytom A., Z. XX/X, občan SR, o zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca M. Z., nar. XX.XX.XXXX na maloletého U. Z., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 66,39 eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, ktoré je o t e c p o v i n ý platiť matke maloletého dieťaťa do posledného dňa v kalendárnom mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje.

II. Vo zvyšku návrh matky z a m i e t a.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/51/2004-16 zo dňa 23.02.2005 vo výroku o bežnom výživnom na maloleté dieťa.

IV. Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom, doručeným súdu dňa 13.03.2020 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého Lukáša, nar. 27.3.2004. Návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo o vyživovacej povinnosti rozhodované v roku 2005, odvtedy výdavky spojené so starostlivosťou o dieťa vzrástli. Súd určil výživné v sume 2000,- Sk (66,39 eur), okrem tejto sumy otec na maloletého žiadnym iným spôsobom neprispieva. Synovi bola v roku 2019 diagnostikovaná psoriáza, ide o celoživotné ochorenie, finančne náročné, zdravotná poisťovňa čiastočne prepláca len masti a telové mlieko, okrem toho maloletý potrebuje aj sprchový gél a šampón z lekárne, vitamíny, náplaste, fólie, olej do kúpeľa, soľ z mŕtveho mora, čo všetko kupuje matka. Podstatne sa zvýšili aj výdavky na oblečenie, tiež ceny potravín stúpajú, rovnako tak výdavky na školské pomôcky. Syn končí 9-ročnú základnú školskú dochádzku a nastupuje na strednú školu. Výdavok v súvislosti s telefónom maloletého má 10,- eur, vreckové mu dáva 10,- eur. Matka je zamestnaná ako predavačka s minimálnou mzdou, býva spolu so synom u starej matky zo strany matky, ktorej prispievajú na bývanie sumou 100,- eur mesačne na nájom. Matka žiada zvýšiť výživné na sumu 200,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku.

2. Otec maloletého dieťaťa sa k návrhu písomne vyjadril podaním z 10.6.2020, doručeným súdu 12.6.2020, nesúhlasil s návrhom matky zvýšiť výživné na sumu 200,- eur mesačne. Odôvodnil to tým, že žije v 2-izbovom prenajatom byte spolu so svojou manželkou a dvomi maloletými synmi. Auto nemajú a žijú skromne. Nefajčia, nepijú, nechodia na dovolenky a to z dôvodu, že na to finančne ako rodina

nemajú. Rodina žije len z platu otca maloletého, nakoľko manželka je nezamestnaná a nedarí sa jej nájsť prácu, nemá žiadny príjem. Otec ďalej uviedol, že je momentálne dlhodobo práceneschopný, bol na operácii ramena, má zvýšené výdavky na krémy a tabletky od bolesti, má aj iné zdravotné problémy a v momentálnej situácii ak mu dá lekár obmedzenia na operované rameno a po návrate do práce nebude môcť vykonávať pôvodnú prácu, má obavu zo straty zamestnania. Jeho mesačný príjem je cca 900,- eur a mesačné výdavky: nájomné 300,- eur, úver 123,- eur, výživné 66,36 eur, internet 17,- eur, káblová TV 21,10 eur, obеды pre synov v škole 10,66 eur, kredity na telefóny 3 x 4 eurá, čo je 12,- eur, vreckové synom 10 plus 5 spolu 15,- eura a rodina spláca aj manželkinu exekúciu po 30,-eur mesačne. Takže po zaplatení všetkého zostane suma 300,- eur na celý mesiac pre štyroch ľudí na stravu, oblečenie, chod domácnosti a ostatné výdavky. Počas šesťnástich rokov veku maloletého platil výživné matky vždy načas hoci rodina prechádzala rôznymi ťažkými životnými situáciami, matkou navrhovaná suma 200,- eur je neúnosná, pretože po takomto zvýšení by rodina otca maloletého nemala z čoho žiť.

3. Súd vec prejednal a rozhodol v prítomnosti oboch rodičov a kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca maloletého dieťaťa, prednesom kolízneho opatrovníka a oboznámením obsahu listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah súdneho spisu sp. zn. 18P/12/2020 a to najmä s návrhom matky, rodným listom maloletého, lustráciou v Sociálnej poisťovni, uznesením o ustanovení kolízneho opatrovníka, potvrdením zamestnávateľa o výške príjmu otca, správou kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov u dieťaťa aj otca, potvrdením zamestnávateľa o príjme matky, písomným vyjadrením otca k návrhu, potvrdením Sociálnej poisťovne o výške nemocenských dávok, dokladmi otca k jeho pravidelným mesačným výdavkom na bývanie, na úver, potvrdením praktického lekára pre dospelých o zdravotnom stave otca, potvrdením odborného lekára o zdravotnom stave maloletého dieťaťa, potvrdením o výške dávok v nezamestnanosti matky, prehľad - voľné pracovné miesta v okrese Prievidza v auguste 2020, odpoveďou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vrátane príloh ohľadom sociálnych dávok vyplácaných manželke otca maloletého, odpoveďou Okresného riaditeľstva PZ, Okresného dopravného inšpektorátu, odpoveďou Okresného úradu Prievidza, katastrálny odbor, dokladmi matky k aktuálnym výdavkom na syna, pracovnou zmluvou, výplatnými páskami matky za mesiac 07/2020 a 08/2020, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 6P/51/2004.

4. Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

4.1. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/51/2004-16 zo dňa 23.2.2005 súd schválil rodičovskú dohodu o ponechaní maloletého U. v starostlivosti matky a výške výživného 2.000,- Sk mesačne. Matka s otcom nežila v spoločnej domácnosti od 13.11.2004 z dôvodu, že otec si našiel inú partnerku. Na výživu syna prestal prispievať dňom odchodu zo spoločnej domácnosti, matka bola poberateľkou rodičovského príspevku v sume 4.110,- Sk a prídavkov na dieťa vo výške 540,- Sk, bývala u starej matky, ktorej mesačne prispievala sumou 1.500,- Sk na bývanie. Otec pracoval v Hornonitrianskych baniach Prievidza, baňa Handlová s priemerným mesačným zárobkom 12.453,- Sk a žil s rodičmi v 3-izbovom byte, ktorým mesačne prispieval sumou 4.000,- Sk.

4.2. Z rodného listu maloletého dieťaťa bolo preukázané, že matkou je navrhovateľka a otcom M. Z., nar. XX.XX.XXXX.

4.3. Lustráciou v Sociálnej poisťovni z 9.4.2020 bolo zistené, že matka maloletého U. bola od 4.1.2019 zamestnaná v Halierik CA s.r.o. a otec maloletého je od 1.8.2007 zamestnancom GeWiS Slovakia s.r.o..

4.4. Z potvrdenia zamestnávateľa otca GeWiS Slovakia s.r.o. z 12.5.2020 bolo zistené, že priemerný mesačný príjem otca v období od 05/2019 do 10/2019, t.j. do práceneschopnosti dňa 8.11.2019 bol v sume 969,13 eur.

4.5. Zo správy o šetrení pomerov v rodine Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately z 25.02.2020 bolo zistené, že maloletý trpí psoriázou. Otec sa o maloletého nezaujíma, nie sú v kontakte, vyživovaciu povinnosť 66,39 eur mesačne si plní pravidelne. Matka je od apríla 2020 evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Bol vykonaný pohovor s maloletým dieťaťom. V septembri 2020 nastúpi na Strednú odbornú školu v Handlovej, odbor mechatronik alebo informačné siete a technológie. Vo voľnom čase bicykuje, matke v domácnosti pomáha, s otcom v kontakte nie je od narodenia, nepozná ho. Uvedené ho mrzí, ale už mu to tak vyhovuje. V domácnosti otca bolo zistené, že spolu s manželkou a dvomi maloletými deťmi

obýva dvojizbový nájomný byt. Otec je ochotný sa dohodnúť s matkou na zvýšení výživného na sumu 100,- eur mesačne, so synom sa nestretáva, nakoľko sa s matkou nevedia dohodnúť. V GeWiS Slovakia pracuje pri obsluhu strojov.

4.6. Z potvrdenia o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou od 1.11.2019 do 9.6.2020 bola zistená nemocenská dávka otca v čase jeho práceneschopnosti za uvedené obdobie v priemere 831,41 eur mesačne.

4.7. Z potvrdenia o vyplatených dávkach v nezamestnanosti manželky otca maloletého dieťaťa bolo zistené, že si o túto dávku v období od 1.1.2016 do 30.4.2020 nepožiadala.

4.8. Z prvej strany rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 6Csp/106/2019 bolo zistené, že manželke otca maloletého bola uložená povinnosť zaplatiť dlh 892,84 eur s príslušenstvom veriteľovi Bencont collention, a.s..

4.9. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR bolo zistené, že otec maloletého má tri maloleté detí a to mal. U. nar. XX.X.XXXX, mal. V., nar. X.X.XXXX a mal. A., nar. X.X.XXXX.

4.10. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni, a.s. bolo zistené, že manželka otca V. Z., nar. X.X.XXXX nie je zamestnaná.

4.11. MUDr. M. C. ako praktický lekár pre dospelých súdu dňa 9.7.2020 na výzvu oznámil, že otec maloletého je od 8.11.2019 liečený ortopédom pre bolesti pravého ramenného zhybu. Dňa 13.5.2020 absolvoval operáciu pravého ramena. Pokračuje v rehabilitácii, je liečený tiež na štítnu žľazu od roku 2007 a 2.7.2019 bol operovaný na žľazkové kamene.

4.12. Z potvrdenia MUDr. H. S. z 8.7.2020 ako kožného lekára ošetrujúceho maloleté dieťa vyplýva, že maloletý trpí chronickou psoriázou.

4.13. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni, a.s. bolo zistené, že matke bola priznaná dávka v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 17,54 eur od 1.4.2020 na obdobie šiestich mesiacov.

4.14. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza na výzvu súdu zaslal zoznam voľných pracovných miest, vhodných pre dosiahnutú kvalifikáciu manželky otca s ohľadom na jej zdravotné obmedzenia. V odpovedi úrad oznámil, že V. Z., nar. X.X.XXXX, ktorá je naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 9.3.2018 boli ponúknuté vhodné voľné pracovné miesta, absolvovala podporu poradenstva pre dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie, predložila 11 potvrdení, že si hľadala zamestnanie, následne boli kontakty pre COVID-19 na úrade obmedzené, ku dňu podania správy sú v ponuke voľné pracovné miesta s prihliadnutím na jej zdravotné obmedzenia. Manželka otca poberá prídavok na dieťa v sume 49,90 eur.

4.15. Z pracovnej zmluvy z 9.7.2020 bolo zistené, že matka sa od 15.7.2020 zamestnala v spoločnosti Brose Prievidza s.r.o. ako montážny operátor na dobu určitú do 31.01.2021 a bola dohodnutá mzda vo výške 3,94 eur brutto za odpracovanú hodinu. Z výplatných pásov bola zistená mzda matky za 07/2020 v sume 398,08 eur netto, za 08/2020 vrátane daňového bonusu v sume 720,69 eur.

4.16. Z výpovede matky maloletého na pojednávaní bolo zistené, že nesúhlasí so sumou 100,- eur na výživné, ktorú navrhuje otec. Táto suma predstavuje len mesačné výdavky na liečbu psoriázy u syna. V prípade, že by sa otec vedel dohodnúť, súhlasila by so sumou 150,- eur mesačne. Od 15.7.2020 sa zamestnala v Brose s priemerným mesačným zárobkom 649,- eur brutto, pracuje tam na pozícii operátora. So psoriázou súvisí mesačný výdavok na liečbu 100,- eur, syn chodí na kontroly pravidelne ako to určí lekár, toto ochorenie bolo synovi zistené v roku 2019, na oblečenie a obuv má matka na dieťa mesačný výdavok od 50 do 100,- eur mesačne, matka na potraviny pre dvoch minie 300,- eur vrátane drogérie mesačne. Matka uviedla, že jej bola vyplatená podpora v nezamestnanosti od 260 do 270,- eur. Matka má mesačne cestovné výdavky do práce 1,22 eur denne. Kontakt otca so synom nie je žiadny, otec sa oň ani nesnažil ani telefonicky ani cez sociálne siete. Keď otec od matky s dieťaťom odchádzal,

povedal jej, že sa necíti byť otcom maloletého, otcom byť nechce a keď syna ani matka nechce, má ho dať do domova.

4.17. Z výpovede otca maloletého na pojednávaní bolo zistené, že otec si uvedomuje, že k zmene výšky výživného nedošlo už 15 rokov. Je však jediným žiteľom rodiny, lebo jeho manželka je nezamestnaná a majú dve deti. Nesúhlasí ani so sumou 150,- eur mesačne. Otec uviedol, že mal. V. má 12 rokov a mal. A. 8 rokov. V. má očnú chorobu, potrebuje každý rok nové okuliare, lebo sa mu každý rok zhoršuje zrak. Na operáciu môže ísť až keď bude mať 18 rokov. Mal. A. je zdravý. Manželka má alergiu a astmu, predtým pracovala v GeWiS ako operátorka, je vyučená ako obrábač strojov so stredoškolským vzdelaním bez maturity. Bola jej zistená alergia na kov, oleje a emulzie. O iných jej predchádzajúcich zamestnaniach otec nemal vedomosť. Nedarí sa jej nájsť prácu, túto si dlho hľadá, pracovné miesta jej nejaké ponúknuté boli. Chcela ísť pracovať do obchodu aj ako upratovačka, ale je tam potrebná prax. Manželka poberá prídavky na deti, exekúcia čo splácajú a má ju manželka, tak otec nevedel, za akým účelom bol úver jeho manželkou zbraný. Otec je vyučený ako mechanik opravár strojov a zariadení, má stredoškolské vzdelanie bez maturity. Do zamestnania by sa mal vrátiť 17.9.2020, mesačne pre rodinu sú ostatné výdavky také, koľko im zostane. Otec potvrdil, že kontakt so synom nie je žiadny. Nevedel uviesť prečo to tak je. Nemal so synom kontakt žiaden kontakt, v rodine mali iné starosti. Výdavok na lieky má otec 20,- eur a viac mesačne, cca do 50,- eur vrátane cestovných výdavkov na kontroly, lekára má otec v Handlovej, na rehabilitácie už nechodí.

4.18. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa s poukazom na to, že vyživovacia povinnosť bola naposledy upravená súdom v roku 2005, náklady odvtedy nepochybne vzrástli jednak v súvislosti s nástupom maloletého na strednú školu ako aj psoriázu navrhol výživné zvýšiť. Rodičia sa majú podieľať na výžive rovným dielom prihliadnuc na to, že matka zabezpečuje celkovú starostlivosť, pretože otec sa o syna iným spôsobom nezaujíma. Rodina otca si môže zvýšiť svoje príjmy zamestnaním manželky otca, kedy jej príjem by tiež prispel na finančný chod rodiny. Matka je samoživiteľka, o syna sa stará sama s aktuálnym výživným od otca v sume 66,39 eur mesačne.

5. Po právnej stránke súd podaný návrh posúdil podľa týchto ustanovení:

5.1. Podľa § 121 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako „CSP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

5.2. Podľa článku 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

5.3. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

5.4. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

5.5. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5.6. Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

5.7. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie.

5.8. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

5.9. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu .

5.10. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

5.11. Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

5.12. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

6. Výživné má podľa Zákona o rodine prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča a povinnosťou každého rodiča je korigovať si svoje výdavky tak, aby predovšetkým mohol plniť vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona. Výživné dieťaťa zahŕňa predovšetkým sumu na uspokojovanie hmotných potrieb, akými sú šatstvo, obuv, hygienické pomôcky, prostriedky nápomocné pre rozširovanie a prehĺbovanie jeho vzdelania, záujmov, záľub, úhradu kultúrnych, športových a rekreačných potrieb, zdravotnú starostlivosť, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná. Predovšetkým závisí od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, jeho školských a mimoškolských aktivít, s tým, že potreby dieťaťa sú nižšie v jeho útlom veku v porovnaní s potrebami dieťaťa zaradeného do školského vzdelávacieho procesu. Výživné vo svojej podstate slúži aj na vyrovnanie osobnej starostlivosti vynakladanej druhým rodičom.

7. Súd vykonal dokazovanie a mal preukázané, že od posledného rozhodovania vo veci výživného došlo k zmene pomerov na strane povinného aj oprávneného oproti pomerom, z ktorých súd vychádzal v roku 2005. Pomery sa zmenili najmä z objektívnych dôvodov, keďže od určenia výživného ubehlo 15 rokov. Súd poukazuje na to, že v zmysle Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti je zákonnou povinnosťou rodičov k deťom a to do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca je zrejmé, že nominálne výdavky na výživu a výchovu maloletého U. sa zvýšili prinajmenšom v dôsledku inflácie. Je zrejmé, že zmena pomerov na strane oprávnenej osoby, teda maloletého U. od poslednej úpravy odôvodňovala zvýšenie výživného zo sumy 66,39 eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne. Bolo preukázané, že otec nad rámec určeného výživného na jeho výchovu neprispieva, ani sa na nej nijako nepodieľa, maloletý otec nepozná, od narodenia sa s ním nestretáva bez ospravedlniteľného dôvodu. Pomery sa zmenili aj na strane matky, ktorá žije v spoločnej domácnosti s maloletým synom u starej matky, matka je zamestnaná a dosahuje príjem v priemere 720,- eur. Zmena pomerov nastala aj na strane otca maloletého. Pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť na mal. syna V. (12 rokov) a mal. syna A. (8 rokov). K schopnostiam otca plniť si určenú vyživovaciu povinnosť je potrebné uviesť, že ide o subjektívne kritérium, kedy sa pod schopnosťami rodiča rozumejú vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce. V konaní bolo preukázané, že otec maloletého bol od novembra 2019 práceneschopný do

17.9.2020, kedy nastúpil k zamestnávateľovi s pôvodným zárobkom 969,13 eur netto, jeho pracovná schopnosť tak nebola znížená, pretože otec dosahuje u svojho aktuálneho zamestnávateľa rovnaký zárobok ako v období, pred nástupom na PN. Manželka otca je od roku 2018 nezamestnaná. Otec maloletého v konaní tvrdil, že výdavky rodiny sú uhrádzané výlučne z jeho príjmu, pretože jeho manželka sa dlhodobo nedarí nájsť si zamestnanie. Toto tvrdenie súd nevyhodnotil ako pravdivé a to z dôvodu, že úrad práce predložil súdu viaceré manželke otca dostupné voľné a vhodné pracovné mieste so zárobkom v priemere 700-750,- eur mesačne. Ak otec súdu tvrdil, že jeho manželka o pracovné zaradenie záujem prejavila, ale s poukazom na jej vek bola napokon odmietnutá sa súdu taktiež nejaví ako pravdivé s odkazom na rôznorodosť voľných pracovných mieste v okrese Prievidza, ktoré reflektujú aj manželkine zdravotné obmedzenia. Súd zdôrazňuje, že každý rodič je povinný vyživovať svoje dieťa podľa svojich možností a schopností. Súd sa stotožnil s argumentáciou kolízneho opatrovníka, že aj manželka otca je podľa neho schopná prispievať do rodinného rozpočtu svojím príjmom z pracovného pomeru a nenechávať tak ťarchu finančného zabezpečenia rodiny výlučne na svojom manželovi, teda otcovi maloletého dieťaťa. Navyac bolo zistené, že manželka rodinný rozpočet zaťažila úverom, ktorého účel otec maloletého nepoznal a ktorý je splácaný mesačnými exekučnými splátkami. Výživné musí a aj má prednosť pred inými výdavkami rodiča, pričom súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Je zrejmé, že matka sa od narodenia dieťaťa výlučne sama stará o maloletého U., v súvislosti s jeho starostlivosťou má matka aktuálne výdavky na stravu doma 150,- eur mesačne, na stravu v škole 32,- eur, na lieky v súvislosti s liečbou psoriázy 100,- eur, na oblečenie a obuv cca 70,- eur, na telefón 10,- eur, vreckové 10,- eur, bývanie 50,- eur na jednu osobu, čo je spolu suma 422,- eur od ktorej sumy súd odrátal 200,- eur ročne, ktoré sú matke na maloletého vyplatené zdravotnou poisťovňou Dôvera, t.j. cca 16,66 eur mesačne. Teda výdavok na maloletého je mesačne cca 400,- eur, od septembra 2020 je študentom strednej školy. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Rodičia sa v zásade podieľajú na výchove rovných dielom s prihliadnutím na to, kto sa o dieťa osobne stará. Otec bol síce od novembra 2019 do septembra 2020 práceneschopný, ale v čase rozhodovania, kedy matka žiadala zvýšiť výživné od právoplatnosti súdneho rozhodnutia už mal svoj pôvodný príjem vo výške cca 970,- eur netto, manželka otca poberá prídavky na deti 49,90 eur, rodina otca má výdavok na lieky otca 30,- eur mesačne, na nájom 300,- eur mesačne, na internet 17,- eur mesačne, na káblovú TV cca 21,- eur, na obedy detí cca 11,- eur na mobily 12,- eur, vreckové deťom 15,- eur, exekučné zrážky 30,- eur, splátka úveru 123,- eur, čo je reálny náklad 559,- eur, z príjmu rodine ostane 460,90 eur z toho cca 300,- eur strava. Matka žiadala výživné v sume 200,- eur mesačne, súd však dospel k záveru, že aktuálne pomery otca (ktorému od poslednej úpravy výživného vznikli ďalšie dve vyživovacie povinnosti) umožňujú zvýšenie výživného na maloleté dieťa, a to s poukazom na aktuálne odôvodnené potreby dieťaťa na sumu 160,- eur mesačne. Súd zvýšil výživné za 15 rokov o sumu 93,61 eur, čo je zvýšenie o 6,24 eur na jeden kalendárny rok, pričom súd má za to, že táto suma nepokryje ani zvýšenie výdavkov v dôsledku inflácie. Vo zvyšku návrh matky zamietol pretože dospel k záveru, že v schopnostiach otca je plniť si výživné v tejto výške. Počiatok zvýšenia výživného súd určil v zmysle návrhu matky, t.j. počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Uvedené zohľadnil aj v tom, že otcovi teda nevzniklo zameškané výživné za mesiace od podania návrhu na súd a aj táto skutočnosť je podstatná pre posúdenie, či otec je schopný v určenej výške výživné v sume 160,- eur mesačne platiť. V tejto súvislosti súd opakovane uvádza, že zdravotné obmedzenia manželky otca nie sú tak závažné, aby sa manželka nemohla zaradiť do pracovného procesu a prispieť tak k zlepšeniu finančnej a životnej úrovne svojej rodiny.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia podľa § 52 CSP a žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.